

2024/2019

12.8.2024

UREDBA (EU, EURATOM) 2024/2019 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. aprila 2024

o spremembi Protokola št. 3 o Statutu Sodišča Evropske unije

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 256(3) in člena 281, drugi odstavek, Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 106a(1) Pogodbe,

ob upoštevanju zahteve Sodišča,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske komisije ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2015/2422 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ je Sodišče 14. decembra 2017 Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji predložilo poročilo o morebitnih spremembah delitve pristojnosti za predhodno odločanje na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Sodišče je v tem poročilu menilo, da takrat ni bilo treba predlagati sprememb glede načina obravnavanja predlogov za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU. Vendar je v istem poročilu poudarilo, da poznejšega prenosa pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče na nekaterih posebnih področjih ni mogoče izključiti, če bi bila število in zapletenost predlogov za sprejetje predhodne odločbe, predloženih Sodišču, tako velika, da to zahteva učinkovito izvajanje sodne oblasti. Tak prenos ustreza tudi volji avtorjev Pogodbe iz Nice, ki so želeli okrepiti učinkovitost pravosodnega sistema Unije in tako določili možnost vključitve Splošnega sodišča v obravnavo takih predlogov.
- (2) V skladu s statistiko Sodišča se število nerešenih zadev za predhodno odločanje in povprečen čas, potreben za obravnavanje teh zadev, povečujeta. Ker je treba predloge za sprejetje predhodne odločbe obravnavati hitro, da bi lahko nacionalna sodišča zagotovila pravico do učinkovitega pravnega sredstva, je treba nasloviti trenutno stanje. To stanje ni povezano le z velikim številom predlogov za sprejetje predhodne odločbe, o katerih Sodišče odloča vsako leto, ampak tudi z veliko kompleksnostjo in posebno občutljivostjo vse večjega števila vprašanj, postavljenih navedenemu sodišču. Da bi se Sodišču omogočilo, da še naprej opravlja svojo nalogo varovanja in izboljševanja enotnosti in doslednosti prava Unije, in da bodo njegove odločitve najvišje kakovosti, je treba zaradi učinkovitega izvajanja sodne oblasti uporabiti možnost, ki je določena v členu 256(3), prvi pododstavek, PDEU, in na Splošno sodišče prenesti pristojnost za obravnavanje in odločanje o vprašanjih, predloženih v predhodno odločanje na podlagi člena 267 PDEU, na posebnih področjih, določenih s Statutom Sodišča Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Statut).
- (3) S prenosom dela pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče bi se Sodišču omogočilo, da nameni več časa in sredstev obravnavi najbolj zapletenih in občutljivih predlogov za sprejetje predhodne odločbe ter v tem okviru okrepi dialog z nacionalnimi sodišči, med drugim z večjo uporabo mehanizma iz člena 101 Poslovnika Sodišča, ki mu omogoča, da poleg vlog ali pisnih stališč zainteresiranih subjektov iz člena 23 Statuta od predložitvenega sodišča zahteva podrobnejše podatke v roku, ki ga določi Sodišče.
- (4) V zvezi s tem in ker mora Sodišče v zadevah za predhodno odločanje vedno pogosteje odločati v zadevah ustavne narave ali v zvezi s človekovimi pravicami in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), bi bilo treba okrepiti preglednost in odprtost sodnega postopka. V ta namen in brez poseganja v Uredbo (ES)

⁽¹⁾ Mnenje z dne 14. marca 2023 (COM(2023)0135).

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 27. februarja 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 19. marca 2024.

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) 2015/2422 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2015 o spremembi Protokola št. 3 o Statutu Sodišča Evropske unije (UL L 341, 24.12.2015, str. 14).

št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ bi bilo treba Statut spremeniti tako, da bi zagotovili, da se vloge ali pisna stališča zainteresiranih subjektov iz člena 23 Statuta objavijo na spletnem mestu Sodišča Evropske unije v razumnem roku po zaključku zadeve, razen če ta subjekt nasprotuje objavi svojih vlog ali pisnih stališč, pri čemer bo v tem primeru na istem spletnem mestu navedeno, da je bilo izraženo tako nasprotovanje. S tako objavo se bo povečala odgovornost in okrepilo zaupanje v Unijo in pravo Unije.

- (5) Po reformi pravosodnega okvira Unije na podlagi Uredbe (EU, Euratom) 2015/2422 se je Splošno sodišče zdaj sposobno soočiti s povečano delovno obremenitvijo, ki bo posledica prenosa pristojnosti za predhodno odločanje na nekaterih posebnih področjih. Ker je delovna obremenitev Splošnega sodišča vseeno tesno povezana z razvojem dejavnosti Unije, bo treba zagotoviti, da bo Splošno sodišče lahko še naprej v celoti izvajalo svoj sodni nadzor nad institucijami, organi, uradi in agencijami Unije.
- (6) Zaradi pravne varnosti je bistveno, da se področja, na katerih je pristojnost za predhodno odločanje prenesena na Splošno sodišče, jasno omejijo in se v zadostni meri ločijo od drugih področij. Poleg tega je pomembno tudi, da so to tista področja, na katerih se je izoblikovala obsežna sodna praksa Sodišča, ki lahko Splošno sodišče vodi pri izvajanju pristojnosti za predhodno odločanje.
- (7) Posebna področja bi bilo treba med drugim opredeliti tudi ob upoštevanju dejstva, da je treba Sodišče razbremeniti obravnavanja dovolj velikega števila zadev za predhodno odločanje, da bo to dejansko vplivalo na njegovo delovno obremenitev.
- (8) Na podlagi teh meril bi bilo treba določiti posebna področja, na katerih je pristojnost za predhodno odločanje podeljena Splošnemu sodišču. Ob upoštevanju, da se narava prava Unije razvija, bi bilo treba pri tej določitvi uporabiti konvencionalen način sklicevanja na ta posebna področja. Da se bo lahko ta določitev kljub razvoju prava Unije na teh posebnih področjih tudi v prihodnje izvajala, in to s potrebno pravno varnostjo, je treba vzeti v poštev zadeve, ki jih ta posebna področja običajno zajemajo ob sprejetju te uredbe.
- (9) Skupni sistem davka na dodano vrednost, trošarine, carinski zakonik in tarifna uvrstitev blaga v kombinirano nomenklaturu izpolnjujejo merila, zaradi katerih jih je treba šteti za posebna področja v smislu člena 256(3), prvi pododstavek, PDEU. Ta področja ob sprejetju te uredbe zajemajo zadeve, kot so določitev davčne osnove za odmero davka na dodano vrednost ali pogoji za oprostitve plačila tega davka; razlago splošnega režima za trošarino in okvira za trošarine za alkohol, alkoholne pijače, tobak, energetske izdelke in električno energijo; elemente, na podlagi katerih se uporabljajo uvozne ali izvozne dajatve pri blagovni menjavi, kot so skupna carinska tarifa, poreklo in carinska vrednost blaga; uvozne in izvozne postopke, vključno z nastankom, določitvijo in ugasnitvijo carinskega dolga; posebne carinske ureditve; sistem oprostitve carin ter razlago posebnih tarifnih števil in meril za uvrstitev določenega blaga v kombinirano nomenklaturu iz Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 ⁽⁵⁾.
- (10) Odškodnina in pomoč potnikom v primeru zamude ali odpovedi prevoznih storitev ali zavrnitve vkrcanja potnikov izpolnjujeta merila, da se štejeta za posebno področje v smislu člena 256(3), prvi pododstavek, PDEU, in zajemata zadeve, ki jih ob sprejetju te uredbe urejajo uredbe (ES) št. 261/2004 ⁽⁶⁾, (EU) št. 1177/2010 ⁽⁷⁾, (EU) št. 181/2011 ⁽⁸⁾ in (EU) 2021/782 ⁽⁹⁾ Evropskega parlamenta in Sveta. Ista merila so izpolnjena tudi v zvezi s sistemom za trgovanje

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L 256, 7.9.1987, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91 (UL L 46, 17.2.2004, str. 1).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) št. 1177/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o pravicah potnikov med potovanjem po morju in celinskih plovnih poteh ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 334, 17.12.2010, str. 1).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) št. 181/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o pravicah potnikov v avtobusnem prevozu in spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 55, 28.2.2011, str. 1).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2021/782 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (UL L 172, 17.5.2021, str. 1).

s pravicami do emisije toplogrednih plinov, ki ga ob sprejetju te uredbe urejajo Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾ ter akti, sprejeti na podlagi te direktive.

- (11) Glede na vsebinsko merilo, ki se uporablja za delitev pristojnosti za predhodno odločanje med Sodiščem in Splošnim sodiščem, je zaradi pravne varnosti in hitrega obravnavanja pomembno, da predložitvena sodišča ne odločajo sama o tem, katero sodišče je pristojno za obravnavanje in odločanje o predlogu za sprejetje predhodne odločbe. Vsak predlog za sprejetje predhodne odločbe bi bilo zato treba vložiti pri Sodišču, ki bi moralo v skladu s podrobnimi pravili, določenimi v njegovem poslovniku, odločiti, ali predlog spada izključno na eno ali več posebnih področij, določenih s Statutom, in ali ga je treba zato posredovati Splošnemu sodišču.
- (12) Sodišče bi moralo še naprej odločati o predlogih za sprejetje predhodne odločbe, ki se – čeprav se nanašajo na posebna področja, za katera je s to uredbo pristojnost za predhodno odločanje podeljena Splošnemu sodišču – nanašajo tudi na druga področja, saj člen 256(3), prvi pododstavek, PDEU ne določa nobene možnosti prenosa pristojnosti za predhodno odločanje na področjih, ki niso posebna področja, na Splošno sodišče.
- (13) Pravica, da o zadevi pravično, javno in v razumnem roku odloča neodvisno, nepristransko in z zakonom predhodno ustanovljeno sodišče je temeljna pravica, zagotovljena s členom 47, drugi odstavek, Listine. Zato bi bilo treba v samem statutu jasno navesti, da bo Sodišče ohranilo pristojnost, kadar se s predlogom za sprejetje predhodne odločbe zastavljajo samostojna vprašanja glede razlage primarnega prava, mednarodnega javnega prava, splošnih načel prava Unije ali Listine, ob upoštevanju horizontalne narave teh vprašanj, tudi kadar pravni okvir postopka v glavni stvari spada na eno ali več posebnih področij, za katera je pristojnost za predhodno odločanje s to uredbo podeljena Splošnemu sodišču.
- (14) Po predhodni analizi ter po opredelitvi podpredsednika Sodišča in prvega generalnega pravobranilca bi moral predsednik Sodišča sodno tajništvo obvestiti, ali naj se predlog za sprejetje predhodne odločbe prenese na Splošno sodišče ali pa naj se predloži na upravni seji, na kateri sodelujejo vsi sodniki in generalni pravobranilci Sodišča, v nadaljnjo analizo. V interesu pravilnega in hitrega izvajanja sodne oblasti bi bilo treba postopek presoje, ali je treba predlog prenesti na Splošno sodišče, izvesti v časovnem okviru, ki ne presega nujno potrebnega, ob upoštevanju narave, trajanja in zapletenosti zadeve.
- (15) Zaradi pravne varnosti in večje preglednosti sodnih postopkov bi moralo Sodišče ali Splošno sodišče v svoji odločbi o predlogu za sprejetje predhodne odločbe na kratko obrazložiti, zakaj je pristojno za obravnavanje in odločanje o vprašanju, predloženem v predhodno odločanje. Poleg tega bi moralo Sodišče objaviti in redno posodabljeni seznam primerov, ki ponazarjajo uporabo člena 50b Statuta, vstavljenega s to uredbo o spremembi.
- (16) Splošno sodišče bo odločilo o vprašanih pristojnosti ali dopustnosti, ki so izrecno ali implicitno zastavljena v predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ki mu je bil predložen.
- (17) V členu 54, drugi odstavek, Statuta je določeno, da Splošno sodišče zadevo odstopi Sodišču, kadar ugotovi, da ni pristojno za njeno obravnavo in odločanje o njej. Enako obveznost bi bilo treba uporabiti, če Splošno sodišče med obravnavo predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki mu je bil predložen, ugotovi, da predlog ne izpolnjuje meril iz člena 50b, prvi odstavek, Statuta, vstavljenega s to uredbo o spremembi.
- (18) Poleg tega lahko Splošno sodišče na podlagi člena 256(3), drugi pododstavek, PDEU zadevo, ki sicer spada v njegovo pristojnost, vendar je o njej potrebna načelna odločitev, ki bi lahko vplivala na enotnost ali doslednost prava Unije, odstopi Sodišču.
- (19) Da bi se nacionalnim sodiščem in zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta zagotovila enaka jamstva, kot jih zagotavlja Sodišče, bi moralo Splošno sodišče sprejeti postopkovne določbe, ki bodo enakovredne tistim, ki jih Sodišče uporablja pri obravnavi predlogov za sprejetje predhodne odločbe, predvsem v zvezi z določitvijo generalnega pravobranilca. Sodniki Splošnega sodišča bi morali izmed svojih članov izvoliti člane, ki bodo opravljali naloge generalnega pravobranilca za obdobje treh let z možnostjo obnove. V obdobju, v katerem ti člani opravljajo naloge generalnega pravobranilca, ne bi smeli odločati kot sodniki v zadevah, ki jih ureja člen 267 PDEU. Poleg tega bi moral generalni pravobranilec, imenovan za obravnavo predloga za sprejetje predhodne odločbe, da bo zagotovljena njegova neodvisnost, pripadati senatu, ki ni senat, ki mu je bil ta predlog dodeljen.

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

- (20) Glede na posebnosti postopka predhodnega odločanja v primerjavi z direktnimi tožbami, za katere je pristojno Splošno sodišče, je treba predloge za sprejetje predhodne odločbe dodeliti senatom Splošnega sodišča, določenim v ta namen.
- (21) Poleg tega bi bilo treba za ohranitev predvsem doslednosti predhodnih odločb, ki jih bo izdalo Splošno sodišče, in zaradi učinkovitega izvajanja sodne oblasti določiti sestavo senata Splošnega sodišča, ki bo vmesne velikosti med senatom petih sodnikov in velikim senatom. Glede na povečane pristojnosti Splošnega sodišča, ki so uvedene s to uredbo, bi morala imeti država članica ali institucija Unije, ki je stranka v postopku, možnost, da zahteva sklic takega senata vmesne velikosti, kadar se pred Splošnim sodiščem začne postopek na podlagi člena 267 PDEU.
- (22) Iz statistike Sodišča je razvidno, da je zoper odločitve Splošnega sodišča vloženi veliko število pritožb. Da bi se ohranila učinkovitost pritožbenega postopka in da bi se Sodišču omogočilo, da se usmeri na pritožbe, ki odpirajo pomembna pravna vprašanja, bi bilo treba mehanizem odločanja o dopustitvi pritožbe razširiti, pri tem pa zagotoviti spoštovanje zahtev, ki so neločljivo povezane z učinkovitim pravnim varstvom.
- (23) Mehanizem odločanja o dopustitvi pritožbe bi bilo treba razširiti na pritožbe, katerih predmet je odločitev Splošnega sodišča v zvezi z odločitvijo neodvisnega odbora za pritožbe pri organu, uradu ali agenciji Unije, ki so na dan 1. maja 2019 imeli vzpostavljen tak neodvisen odbor za pritožbe, pa še niso navedeni v členu 58a Statuta. Take pritožbe se namreč nanašajo na zadeve, v katerih je že bila opravljena dvojna preučitev, najprej s strani neodvisnega odbora za pritožbe, nato pa s strani Splošnega sodišča, zaradi česar je pravica do učinkovitega pravnega varstva popolnoma zagotovljena.
- (24) Mehanizem odločanja o dopustitvi pritožbe bi bilo treba razširiti na spore v zvezi z izvrševanjem pogodb, ki vsebujejo arbitražno klavzulo, v smislu člena 272 PDEU, ki najpogosteje določa le, da mora Splošno sodišče pri sprejetju meritorne odločitve uporabiti nacionalno pravo, na katero napotuje arbitražna klavzula. Kadar mora Splošno sodišče pri sprejetju meritorne odločitve uporabiti pravo Unije, bi bilo treba dopustiti pritožbe zoper odločitve Splošnega sodišča, izdane v zvezi s takimi spori, kadar se z njimi odpirajo vprašanja, ki so pomembna za enotnost, doslednost ali razvoj prava Unije.
- (25) Člen 23 Statuta daje Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropski centralni banki pravico, da Sodišču predložijo vloge ali pisna stališča, kadar so sprejeli akt, katerega veljavnost ali razlaga je predmet spora. Kljub temu je Sodišče v svoji sodni praksi Evropskemu parlamentu in Evropski centralni banki že dovolilo, da sta sodelovala v postopkih v zvezi z drugimi predlogi za sprejetje predhodne odločbe, kadar sta imela poseben interes glede vprašanj, ki jih je postavilo nacionalno sodišče.
- (26) Člen 23 Statuta bi bilo zato treba spremeniti tako, da določa, da se o vseh odločitvah sodišč držav članic o predložitvi zadeve Sodišču uradno obvesti Evropski parlament, Svet in Evropska centralna banka, da lahko presodijo, ali imajo tak poseben interes, in se odločijo, ali želijo uveljavljati svojo pravico do predložitve vlog ali pisnih stališč. Taka sprememba ne bi smela posegati v pravico drugih institucij, organov, uradov ali agencij, da predložijo vloge ali pisna stališča, kadar so sprejeli akt, katerega veljavnost ali razlaga je predmet spora.
- (27) Ta uredba pomembno spreminja pravosodni okvir Unije, zato bi bilo treba njeno izvajanje skrbno spremljati. V ta namen bi morale Sodišče Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji pravočasno predložiti poročilo o prenosu pristojnosti za sprejemanje predhodnih odločb na posebnih področjih na Splošno sodišče in o razširitvi mehanizma odločanja o dopustitvi pritožbe. Sodišče bi moralo zlasti zagotoviti informacije, na podlagi katerih bo mogoče oceniti doseganje navedenih ciljev, pri čemer bi se upoštevala tako hitrost obravnave zadev kot tudi učinkovitost pri obravnavi najbolj zapletenih ali občutljivih pritožb in predlogov za sprejetje predhodne odločbe.
- (28) Evropski parlament in Sodišče sta razvila konstruktiven dialog o delovanju pravosodnega sistema Unije, ki se je izkazal za posebej koristnega pri tej reformi. Ta dialog, h kateremu se lahko po potrebi povabijo strokovnjaki, bi moral potekati vsako leto na strukturiran način, ob ustreznem upoštevanju vloge in pristojnosti vsake institucije, da bi razpravljali o izvajanju reforme Statuta, uvedene s to uredbo, in razmislili o nadaljnjih izboljšavah.

- (29) Posvetovanje z javnostjo in deležniki je nepogrešljivo za sprejemanje dobro utemeljenih odločitev in kakovostnejšo pripravo zakonodaje. Sodišče ali Komisija bi morala pred sprejetjem zahteve ali predloga za spremembo določb Protokola št. 3 o statutu na podlagi člena 281 PDEU izvesti odprta in pregledna javna posvetovanja ter zagotoviti, da načini in roki teh javnih posvetovanj omogočajo čim širšo udeležbo. Komisijo ali Sodišče ter Evropski parlament bi bilo treba brez odlašanja obvestiti o rezultatih javnih posvetovanj in posvetovanj z deležniki ter jih tudi objaviti.
- (30) Protokol št. 3 o Statutu Sodišča Evropske unije bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Protokol št. 3 o Statutu Sodišča Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Statut) se spremeni:

(1) člen 23 se spremeni:

(a) prvi in drugi odstavek se nadomestita z naslednjim:

„V zadevah iz člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije mora sodišče države članice, ki prekine svoj postopek in predloži zadevo Sodišču, o svoji odločitvi uradno obvestiti Sodišče. Sodni tajnik Sodišča o tej odločitvi nato obvesti zadevne stranke, države članice, Evropski parlament, Svet, Komisijo in Evropsko centralno banko ter institucijo, organ, urad ali agencijo Unije, ki je sprejela akt, katerega veljavnost ali razlaga je predmet spora.

V dveh mesecih od tega uradnega obvestila smejo stranke, države članice, Komisija in, kadar menijo, da imajo poseben interes glede vprašanj, ki se postavljajo s tem predlogom za sprejetje predhodne odločbe, tudi Evropski parlament, Svet in Evropska centralna banka, predložiti Sodišču vloge ali pisna stališča. Kadar je to primerno, ima institucija, organ, urad ali agencija, ki je sprejela akt, katerega veljavnost ali razlaga je predmet spora, prav tako pravico predložiti vloge ali pisna stališča.“;

(b) doda se naslednji odstavek:

„Vloge ali pisna stališča, ki jih zainteresirani subjekt predloži na podlagi tega člena, se objavijo na spletnem mestu Sodišča Evropske unije v razumnem roku po zaključku zadeve, razen če ta subjekt nasprotuje objavi svojih vlog ali pisnih stališč.“;

(2) vstavi se naslednji člen:

„Člen 49a

Splošnemu sodišču pri obravnavi predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki so mu bili posredovani v skladu s členom 50b, pomaga eden ali več generalnih pravobranilcev.

Sodniki Splošnega sodišča izmed svojih članov v skladu s poslovnikom Splošnega sodišča izvolijo člane, ki bodo opravljali naloge generalnega pravobranilca. V obdobju, v katerem ti člani opravljajo naloge generalnega pravobranilca, ne smejo odločati kot sodniki v zvezi s predlogi za sprejetje predhodne odločbe.

Generalni pravobranilec se za vsak predlog za sprejetje predhodne odločbe izbere izmed sodnikov, izvoljenih za opravljanje te naloge, ki pripadajo senatu, ki ni senat, ki mu je bil ta predlog dodeljen.

Sodniki, izvoljeni za opravljanje nalog iz drugega odstavka, so izvoljeni za obdobje treh let. Ponovno so lahko izvoljeni enkrat.“;

(3) člen 50 se spremeni:

(a) drugi in tretji odstavek se nadomestita z naslednjim:

„Splošno sodišče lahko zaseda tudi v velikem senatu, v senatu vmesne velikosti med senatom petih sodnikov in velikim senatom, ali kot sodnik posameznik.

Sestava senatov ter okoliščine in pogoji, v katerih Splošno sodišče zaseda v teh različnih sestavah, so urejeni s poslovnikom.“;

(b) doda se naslednji odstavek:

„Kadar Splošno sodišče odloča o zadevah na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije, zaseda v senatu vmesne velikosti, če to zahteva država članica ali institucija Unije, ki je stranka v postopku.“;

(4) vstavi se naslednji člen:

„Člen 50b

Splošno sodišče je pristojno za obravnavanje in odločanje o predlogih za sprejetje predhodne odločbe, predloženih na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki spadajo izključno na eno ali več naslednjih posebnih področij:

- (a) skupni sistem davka na dodano vrednost;
- (b) trošarine;
- (c) carinski zakonik;
- (d) tarifna uvrstitev blaga v kombinirano nomenklaturu;
- (e) odškodnina in pomoč potnikom v primeru zavrnitve vkrcanja ali zamude ali odpovedi prevoznih storitev;
- (f) sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov.

Ne glede na prvi odstavek Sodišče ostane pristojno za obravnavanje in odločanje o predlogih za sprejetje predhodne odločbe, s katerimi se zastavljajo samostojna vprašanja glede razlage primarnega prava, mednarodnega javnega prava, splošnih načel prava Unije ali Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

Vsak predlog za sprejetje predhodne odločbe, podan na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije, se vloži pri Sodišču. Potem ko Sodišče čim prej in v skladu s podrobnimi pravili iz svojega poslovnika ugotovi, da predlog za sprejetje predhodne odločbe spada izključno na eno ali več področij iz prvega odstavka tega člena, ta predlog prenese na Splošno sodišče.

Predlogi za sprejetje predhodne odločbe, ki jih Splošno sodišče obravnava in o katerih odloča na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije, se v skladu s podrobnimi pravili iz njegovega poslovnika dodelijo senatom, ki so določeni v ta namen.“;

(5) v členu 54 se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Kadar Splošno sodišče ugotovi, da ni pristojno za obravnavanje in odločanje o tožbi ali predlogu za sprejetje predhodne odločbe, za katera je pristojno Sodišče, to tožbo ali predlog odstopi Sodišču. Prav tako, kadar Sodišče ugotovi, da je za tožbo ali predlog za sprejetje predhodne odločbe pristojno Splošno sodišče, to tožbo ali ta predlog odstopi Splošnemu sodišču, to pa ne more odkloniti pristojnosti.“;

(6) člen 58a se nadomesti z naslednjim:

„Člen 58a

Pritožba zoper odločitev Splošnega sodišča v zvezi z odločitvijo neodvisnega odbora za pritožbe enega od naslednjih organov, uradov in agencij Unije se ne dopusti, razen če Sodišče vnaprej odloči, da jo je treba dopustiti:

- (a) Urada Evropske unije za intelektualno lastnino;
- (b) Urada Skupnosti za rastlinske sorte;
- (c) Evropske agencije za kemikalije;
- (d) Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu;
- (e) Agencije Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev;
- (f) Enotnega odbora za reševanje;
- (g) Evropskega bančnega organa;
- (h) Evropskega organa za vrednostne papirje in trge;
- (i) Evropskega organa za zavarovanja in poklicne pokojnine;
- (j) Agencije Evropske unije za železnice.

Postopek iz prvega odstavka se uporablja tudi za pritožbe, vložene zoper:

- (a) odločitve Splošnega sodišča v zvezi z odločitvijo neodvisnega odbora za pritožbe, ustanovljenega po 1. maju 2019, katerega koli drugega organa, urada ali agencije Unije, ki mora to pritožbo obravnavati, preden je mogoče vložiti tožbo pri Splošnem sodišču;
- (b) odločitve Splošnega sodišča v zvezi z izvrševanjem pogodbe, ki vsebuje arbitražno klavzulo, v smislu člena 272 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Pritožba se v celoti ali delno dopusti v skladu s podrobnimi pravili, določenimi v poslovniku, kadar odpira vprašanje, ki je pomembno za enotnost, doslednost ali razvoj prava Unije.

Odločitev o tem, ali je treba pritožbo dopustiti ali ne, se obrazloži in objavi.“;

(7) v naslovu V Statuta se vstavi naslednji člen:

„Člen 62d

Sodišče oziroma Komisija pred vložitvijo zahteve ali predloga za spremembo tega statuta opravi obširna posvetovanja.“.

Člen 2

1. Predloge za sprejetje predhodne odločbe, ki so podani na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije in v zvezi s katerimi še poteka postopek pri Sodišču prvi dan meseca, ki sledi mesecu datuma začetka veljavnosti te uredbe, obravnava Sodišče.
2. Za pritožbe zoper odločitve Splošnega sodišča v zvezi z odločitvijo odbora za pritožbe enega od organov, uradov ali agencij Unije, ki so navedeni v členu 58a, prvi odstavek, točke (e) do (j) Statuta, in zoper odločitve iz člena 58a, drugi odstavek, točka (b), Statuta, ki so bile Sodišču že predložene na dan začetka veljavnosti te uredbe, ne velja mehanizem odločanja o dopustitvi pritožbe.

Člen 3

1. Sodišče do 2. septembra 2025 objavi in nato redno posodablja seznam primerov uporabe člena 50b Statuta.
2. Sodišče do 2. septembra 2028 Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji predloži poročilo o izvajanju reforme Statuta, uvedene s to uredbo.

Sodišče v tem poročilu navede vsaj:

- (a) število predlogov za sprejetje predhodne odločbe, prejetih na podlagi člena 267 PDEU;
- (b) število predlogov za sprejetje predhodne odločbe na vsakem od posebnih področij iz člena 50b, prvi odstavek, Statuta;
- (c) število predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki jih je obravnavalo Splošno sodišče, in posebna področja iz člena 50b, prvi odstavek, Statuta, na katera se nanašajo, ter po potrebi število zadev, ki jih je Splošno sodišče odstopilo Sodišču, in število odločitev Splošnega sodišča, za katere je bil opravljen postopek preveritve v skladu s členom 62 Statuta;
- (d) število in naravo predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki niso bili predani Splošnemu sodišču, čeprav pravni okvir postopka v glavni stvari spada na eno ali več posebnih področij iz člena 50b, prvi odstavek, Statuta;
- (e) povprečno trajanje obravnave predlogov za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 50b Statuta na Sodišču in na Splošnem sodišču, postopka ugotavljanja iz člena 50b, tretji odstavek, Statuta in postopka preveritve iz člena 62 Statuta;
- (f) število in naravo zadev, v katerih je bil uporabljen mehanizem odločanja o dopustitvi pritožbe;
- (g) informacije, na podlagi katerih bo mogoče oceniti uresničevanje ciljev te uredbe, ob upoštevanju tako hitrosti obravnave zadev kot tudi učinkovitosti obravnave najbolj zapletenih ali občutljivih pritožb in predlogov za sprejetje predhodne odločbe, zlasti s povečanjem izmenjav s predložitvenimi sodišči na podlagi člena 101 Poslovnika Sodišča;

(h) informacije o uporabi člena 23, peti odstavek, Statuta, zlasti o objavljenih vlogah ali pisnih stališčih in nasprotovanjih objavi.

Poročilu se po potrebi priloži zahteva za zakonodajni akt za spremembo Statuta, zlasti za spremembo seznama posebnih področij iz člena 50b, prvi odstavek, Statuta.

Člen 4

Ta uredba začne veljati prvi dan meseca, ki sledi mesecu njene objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 11. aprila 2024

Za Evropski parlament

predsednica

R. METSOLA

Za Svet

predsednica

V. DE BUE